

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22730 - Treball de Fi de Grau d'Infermeria / 10
Titulació	Grau d'Infermeria (Pla 2016) - Quart curs
Crèdits	12
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Joan Ernest De Pedro Gómez depedro@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

El Treball Fi de Grau (TFG) és una matèria obligatòria que tanca el recorregut acadèmic de l'alumne. Es regula per la seva normativa pròpia.

En aquesta assignatura l'estudiant podrà integrar els coneixements i competències relatives a les bases conceptuals que comparteixen les professions de ciències de la salut, conèixer i accedir a les fonts documentals rellevants en Ciències de la Salut que li permetin mantenir actualitzats els coneixements propis de la seva professió, i conèixer els conceptes bàsics de la metodologia científica i el model general d'investigació, així com els diferents dissenys d'investigació rellevants en Ciències de la Salut.

Les activitats que l'estudiant duu a terme es troben orientades a que demostrï que la recerca bibliogràfica i l'anàlisi de les dades és un mètode per generar coneixement aplicat al desenvolupament i millora de la qualitat de l'exercici professional.

Totes les activitats del TFG han d'anar encaminades a l'assoliment dels resultats d'aprenentatge que permetin avaluar les competències específiques, així com les generals que consten a la titulació. L'estudiant selecciona els coneixements necessaris de la titulació, les habilitats i gestiona els seus recursos per a elaborar, amb autonomia, una recerca bibliogràfica sobre un tema determinat. En termes generals es defineix com un treball autònom i individual on l'estudiant demostra el grau de maduresa adquirida al llarg dels seus estudis, especialment a les competències de recerca i comprensió d'informació amb la supervisió més o menys puntual d'un professor/a. Aquesta tutorització s'organitza per un sistema de tutories al llarg del curs acadèmic.

Requisits

Essencials

Per matricular-se del treball de fi de grau l'estudiant haurà de complir els requisits establerts al règim general de permanència vigent al Reglament Acadèmic i tenir superats un mínim de 168 ECTS. En aquest còmput no

Guia docent

se contemplen els crèdits optatius. Dins aquest còmput ha d'haver la totalitat dels crèdits de formació bàsica (60 ECTS).

Per aprovar el treball de fi de grau, l'estudiant haurà de tenir aprovades totes les matèries de Formació bàsica, obligatòria, optatives i de Practicum de l'estudi.

Recomanables

Es recomana que l'alumne tengui coneixements d'anàlisi, així com reflexió crítica per la lectura d'articles científics. També es important la competència de lectura i comprensió en llengua anglesa.

Competències

Específiques

- * CE13. Capacitat innovadora i de divulgació dels resultats científics a l'àmbit de la salut
- * CE12. Capacitat per utilitzar i aplicar en la pràctica clínica els coneixements científics, tecnològics i tècnics que afavoreixin la continuïtat i la complementarietat de les intervencions en salut.

Genèriques

- * CG1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
- * CG3. Capacitat de comunicar de forma eficaç idees, problemes i solucions tant a audiències expertes com no expertes, emprant tècniques orals i escrites.
- * CG6. Capacitat de gestió de la informació. CG10. Raonament crític

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

L'assignatura de TFG consta de dos blocs.

El primer bloc consisteix en la explicació del contingut relacionat amb les fonts documentals en ciències de la salut, els dissenys d'investigació en ciències de salut (quantitatius i qualitius), així com la lectura crítica dels articles.

En el segon bloc es preten que l'estudiant posi en pràctica els continguts explicats al primer bloc. Així durant la segona meitat del curs acadèmic el TFG consistirà en el maneig i anàlisi crític del coneixement que comprendrà la formulació d'una pregunta o tema d'estudi en el qual l'estudiant vulgui aprofundir. Aquest treball es durà a terme mitjançant la revisió bibliogràfica i la lectura i anàlisi crític de la literatura seleccionada. La seva estructura contindrà, al menys, els següents apartats: introducció i justificació, pregunta i objectius, estratègia de cerca bibliogràfica, resultats de la cerca bibliogràfica, discussió dels resultats obtinguts als articles seleccionats.

L'estudiant escollirà i pactarà el tema del treball amb el/latutor/a que se li assigni. A inici de curs la Facultat publicarà el llista de propostes de preguntes de recerca que es van elaborar als grups de treball de la Jornada de Transferència del curs acadèmic anterior.

Guia docent

Continguts temàtics

Bloc Temàtic I. Fonts documentals en ciències de la salut

- * Ús de llenguatge documental DeCS i MeSH.
- * Maneig de Bases de Dades en Ciències de la Salut.
- * Estratègies de cerca bibliogràfica.
- * Paradigmes de coneixements i orientacions teòriques en investigació.
- * Conceptes claus de la investigació quantitativa i qualitativa.
- * Lectura crítica d'investigació en dissenys quantitativus i qualitativus.

Bloc Temàtic II. Línies Temàtiques

- * Formació bàsica en Infermeria.
- * Història, gestió i metodologia en Infermeria.
- * Intervenció d'infermeria a les persones en qualsevol etapa del seu cicle vital: pràctica infermera en els diferents nivells d'atenció.

Metodologia docent

El responsable de l'assignatura adjudicarà un tutor/a a cada estudiant matriculat a l'assignatura de TFG seguint el procediment i calendari establert/s al dossier de TFG, i segon indica la normativa de Facultat.

Aquest calendari sofrirà modificacions per aquells alumnes que puguin finalitzar la carrera al febrer, tenent una calendarització de primer semestre. **Podran g audir d'avaluació anticipada EXCLUSIVAMENT els alumnes del Pla 2009 amb l'assignatura 21602 aprovada que es matriculin a l'assignatura de TFG durant el curs 2019-20.** Així i tot s'els recomana cursar l'itinerari A, fent els seminaris inicials dins l'assignatura, per tal de reforçar coneixement i competències que els ajudin a dur a terme una revisió de literatura rigorosa.

Els estudiants que hagin gaudit d'una beca de col·laboració podran sol·licitar la temàtica del TFG corresponent a la seva beca, amb el vist-i-plau del tutor corresponent.

Les tutories del TFG es duren a terme de forma directa i personalitzada, el seu objectiu és el de supervisar i assessorar l'estudi i treball autònom de l'estudiant. Els estudiants, disposaran de tres tutories amb el tutor/a abans del lliurament definitiu del TFG. A partir de la realització de la segona tutoria es considerarà l'alumne com a presentat en el curs acadèmic del qual es matriculi.

També l'estudiant mitjançant l'espai Aula Digital tindrà penjat els recursos necessaris per dur a terme l'elaboració i la presentació final del treball. Entre els recursos constaran les normes generals per a la presentació (estil i format de la memòria), l'estructura del treball i els requisits acordats en les normatives vigents.

Activitats de treball presencial (1,76 crèdits, 44 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el/la professor/a establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'estudiant haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.	24
Seminaris i tallers	Seminari III i IV	Grup mitjà (M)	Seminari III: presentació per part del professorat d'una eina de lectura crítica per a la investigació en dissenys quantitativus, entrenament mitjançant exercicis pràctics de lectura crítica.	6

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			<p>Seminari IV: presentació per part del professorat d'una eina de lectura crítica per a la investigació en dissenys qualitius, entrenament mitjançant exercicis pràctics de lectura crítica.</p> <p>Els seminaris no son obligatoris ni avaluatius, emperò recomanable per assolir les competències de lectura crítica que serán avaluades a la prova avaluativa de final de semestre.</p>	
Seminaris i tallers	Seminari I i II	Grup mitjà 2 (X)	<p>Sessions monogràfiques orientades pel professorat amb participació compartida. L'aprofitament del seminari implica la realització prèvia de les activitats habilitades al espai corresponent de l'assignatura. L'assistència als seminaris es aconsellable per assolir de forma òptima els coneixements necessaris per la realització del treball final de l'assignatura.</p> <p>Seminari I: Ús del llenguatge documental DeCS / MeSH i Maneig de les principals bases de dades en Ciències de la Salut.</p> <p>Seminari II: Elaboració d'una Estratègia de Recerca Bibliogràfica i optimització de les fonts d'informació en salut.</p>	6
Tutories ECTS	Tutories TFG	Grup petit (P)	<p>Sessions metodològiques i instrumentals sobre el desenvolupament del treball. En elles, el professor/ra assessorarà i orientarà a l'estudiant en la preparació i planificació del treball perquè pugui ser lliurat correctament. També l'ajudarà en la preparació de la presentació oral. En aquestes tutories es durà a terme l'avaluació i el seguiment del desenvolupament del treball.</p> <p>Primera tutoria: avaluació de la idoneïtat de la pregunta/tema del treball i els objectius.</p> <p>Segona tutoria: presentació dels resultats de la recerca bibliogràfica i de l'anàlisi preliminar realitzat per l'estudiant d'aquests resultats i avaluació de la progressió del treball autònom.</p> <p>Tercera tutoria: revisió final del treball abans del seu lliurament. Preparació de la presentació oral.</p>	4
Avaluació	Examen Global	Grup gran (G)	<p>Es realitzarà una prova objectiva al mes de gener per tal de comprovar si l'estudiant ha adquirit els coneixements establerts per aquesta matèria i els sap relacionar. Es realitza un exàmen global corresponent al contingut de les classes teòriques i dels seminaris III i IV.</p> <p>Aquesta prova consistirà en la lectura crítica d'investigació en dissenys quantitius i qualitius.</p>	2
Avaluació	Defensa oral del treball	Grup petit (P)	Exposició oral del treball davant el tutor/a i del grup.	1
Avaluació	Defensa oral del treball davant tribunal	Grup petit (P)	Exposició oral davant el tribunal (en cas de ser candidat/a i haver-ho sol·licitat segons les normes establertes)	1
Altres	Nota ponderada de la matèria 21602	Grup gran (G)	En el cas de tenir assignat l'itinerari avaluatiu B. Veure l'apartat d'Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants per ampliar la informació.	0

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

Guia docent

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (10,24 crèdits, 256 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Entrega treball TFG	Document del treball de Fi de Grau	6
Estudi i treball autònom individual	Desenvolupament del treball	Preparació del treball: recerca bibliogràfica, revisió, lectura i anàlisi de la literatura i redacció del TFG	250

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació continuada dels continguts teòrics es realitzarà com es descriu a continuació. S'han establert dos itineraris avaluatius. L'itinerari A pels alumnes matriculats els alumnes matriculats al Pla 2016 amb 21602 aprovada. A principi de curs mitjançant la consulta d'Aula Digital, l'alumne haurà de triar l'itinerari que desitgi. Aquesta acció s'ha de realitzar la primera setmana del curs, és a dir del 10 fins al 16 de setembre. Si passat aquest temps no s'ha triat itinerari, el responsable de l'assignatura assignarà l'itinerari A.

Itinerari A:

Bloc I: l'estudiant ha de realitzar les tasques programades de grup gran i seminaris establerts al cronograma de l'assignatura. Així mateix tindrà que realitzar tant les tasques derivades dels seminaris com l'avaluació d'un examen final.

Itinerari B:

Es requereix per fer aquest itinerari haver cursat i tenir aprovada la 21602.

Bloc I: l'estudiant tindrà convalidat aquest bloc amb la nota obtinguda a l'assignatura 21602. Aquesta nota serà ponderada al 35% en el càlcul de la nota final del TFG.

Itinerari A i B:

Bloc II: l'estudiant durant les tutories serà avaluat de forma continuada pel tutor/a perquè es puguin assolir la totalitat de les competències establertes. A cada una de les tutories de seguiment s'establiran uns criteris que l'estudiant haurà de respectar per seguir progressant en la realització del treball.

El procediment d'avaluació dels treballs de fi de grau consistirà en el lliurament del treball per part de l'estudiant i en la seva defensa oral. Per defecte, la defensa oral es realitzarà davant el tutor.

Guia docent

L'estudiant obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global de la assignatura. Per considerar l'assignatura aprovada l'estudiant tindrà que obtenir un 5 o més a la nota final.

Els estudiants que presentin el TFG en la data de lliurament establerta (convocatòria anticipada u ordinària) i obtinguin una qualificació de 9 punts per part del tutor poden sol·licitar la defensa del TFG davant tribunal (consultar dossier). Es publicarà el termini en el qual l'estudiant candidat podrà sol·licitar aquesta defensa.

El treball de fi de grau es pot realitzar i ser avaluat dins un programa de mobilitat ofert per la UIB si la institució de destinació té una assignatura amb objectius i sistema d'avaluació equivalent a la del TFG de la titulació d'Infermeria.

El treball es lliurarà a una plataforma que té incorporada un sistema de detecció de plagi (Programa Turnitin).

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Seminari I i II

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Sessions monogràfiques orientades pel professorat amb participació compartida. L'aprofitament del seminari implica la realització prèvia de les activitats habilitades al espai corresponent de l'assignatura. L'assistència als seminaris es aconsella per assolir de forma òptima els coneixements necessaris per a la realització del treball final de l'assignatura. Seminari I: Ús del llenguatge documental DeCS / MeSH i Maneig de les principals bases de dades en Ciències de la Salut. Seminari II: Elaboració d'una Estratègia de Recerca Bibliogràfica i optimització de les fonts d'informació en salut.
Criteris d'avaluació	Es realitzarà un autoqüestionari mitjançant Aula Digital. S'avaluaran els continguts pràctics dels dos seminaris.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Tutories TFG

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Sessions metodològiques i instrumentals sobre el desenvolupament del treball. En elles, el professor/ra assessorarà i orientarà a l'estudiant en la preparació i planificació del treball perquè pugui ser lliurat correctament. També l'ajudarà en la preparació de la presentació oral. En aquestes tutories es durà a terme l'avaluació i el seguiment del desenvolupament del treball. Primera tutoria: avaluació de la idoneïtat de la pregunta/tema del treball i els objectius. Segona tutoria: presentació dels resultats de la recerca bibliogràfica i de l'anàlisi preliminar realitzat per l'estudiant d'aquests resultats i avaluació de la progressió del treball autònom. Tercera tutoria: revisió final del treball abans del seu lliurament. Preparació de la presentació oral.
Criteris d'avaluació	Es valorarà: Definir i acotar amb rigor el tema, problema o àmbit d'estudi. L'interès per la qualitat i l'evidència científica.

Guia docent

La planificació i organització del propi treball

Percentatge de la qualificació final: 7% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 7% per a l'itinerari B

Examen Global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Es realitzarà una prova objectiva al mes de gener per tal de comprovar si l'estudiant ha adquirit els coneixements establerts per aquesta matèria i els sap relacionar. Es realitza un exàmen global corresponent al contingut de les classes teòriques i dels seminaris III i IV. Aquesta prova consistirà en la lectura crítica d'investigació en dissenys quantitius i qualitius.
Criteris d'avaluació	S'avaluaran els continguts mitjançant una prova escrita d'anàlisi crític d'investigacions de dissenys quantitius i qualitius.

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Defensa oral del treball

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Exposició oral del treball davant el tutor/a i del grup.
Criteris d'avaluació	Es valorarà: Estructura de l'exposició, l'exposició dels objectius, metodologia, discussió/ conclusions. Ajustar-se al temps establert

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari B

Defensa oral del treball davant tribunal

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Exposició oral davant el tribunal (en cas de ser candidat/a i haver-ho sol·licitat segons les normes establertes)
Criteris d'avaluació	Es valorarà: Expressió oral. Ús de vocabulari adequat. Capacitat d'explicar idees i conceptes de manera clara i comprensible. Estructura de l'exposició. Exposició dels objectius, metodologia, discussió/ conclusions. Domini del tema Ajustar-se al temps establert pel tribunal

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Guia docent

Nota ponderada de la matèria 21602

Modalitat	Altres
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	En el cas de tenir assignat l'itinerari avaluatiu B. Veure l'apartat d'Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants per ampliar la informació.
Criteris d'avaluació	No hi ha criteris específics d'avaluació. En el cas que l'alumne trii l'itinerari B, el professor tutor consultarà l'expedient de l'alumne i s'aplicarà la ponderació de la nota que va assolir a la matèria 21602 del Pla 2009.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B

Entrega treball TFG

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Document del treball de Fi de Grau
Criteris d'avaluació	Es valorarà el treball amb els següents criteris: Presentació. Fonamentació i justificació de la pregunta/ tema d'estudi. Claredat dels objectius. Adequació de l'estratègia de cerca bibliogràfica. Estructura del contingut del treball. Anàlisi crític de la literatura. Aportacions pròpies raonades. Conclusió i reflexió. Expressió escrita i adequació als requisits de la normativa.

Percentatge de la qualificació final: 48% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5
Percentatge de la qualificació final: 48% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- 1 Gallardo, P. Trabajo fin de grado en ciencias de la salud. Difusión Avances de Enfermería (DAE) | 2012
- 2 Ferrer, V. El trabajo de fin de grado: guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores. Universidad de Barcelona. McGraw Hill | DL2012
- 3 González, JM. Cómo escribir un trabajo de fin de grado: algunas experiencias y consejos prácticos. Síntesis | 2014
- 4 García Sanz, MP. Guía práctica para la realización de trabajos fin de grado y trabajos fin de máster . Editum | 2013.

Bibliografia complementària

- 1 Gerrish K, Lacey A. Investigación en Enfermería. 5ª edición. Madrid: Ed. McGraw Hill; 2008.
- 2 Bunge M. La investigación científica. Barcelona: Ed. Ariel, 1989
- 3 Chalmers AF. ¿Qué es esa cosa llamada ciencia? Madrid: Díaz de Santos, 1997.
- 4 Kuhn TS. La estructura de las revoluciones científicas. México D.F: Fondo de Cultura Económica, 2001
- 5 Abad E, Calderón C, Castillo MD, Pujalte ML, Ruzafa M. Lectura crítica de una investigación cualitativa en salud. [Citado 19 jun 2013]. Disponible en: http://www.murciasalud.es/recursos/ficheros/136632-capitulo_13.pdf
- 6 Arantzamendi, M., López-Dicastillo, O., Vivar, CG. Investigación cualitativa: manual para principiantes. Navarra, Eunat, 2012.
- 7 Pedraz, A., Juan, Z., Milagros, R., Palma, AMª. Investigación cualitativa. Madrid, Elsevier, 2014.

Guia docent

- 8 Medina-Aguerreberre P. Fuentes de Información Médica. Barcelona: Editorial UOC; 2012. ISBN 978-84-9788-556-0.
- 9 Pacios Lozano AR. Técnicas de búsqueda y uso de la información. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces; 2013. ISBN 978-84-9961-126-6.
- 10 Argudo S, Pons A. Mejorar las búsquedas de información. Barcelona: Editorial UOC; 2012. ISBN 978-84-9029-172-6
- 11 Abadal E. Acceso abierto a la ciencia. Barcelona: Editorial UOC; 2012. ISBN 978-84-9788-548-5
- 12 Cordon García JA, Alonso Arévalo J, Gómez Díaz R, López Lucas J. Las nuevas fuentes de información: información y búsqueda documental en la web 2.0. Madrid: Pirámide: 2010.
- 13 Faus Gabandé F, Santainés Borredá E. Búsquedas bibliográficas en bases de datos: primeros pasos en investigación en ciencias de la salud. Barcelona : Elsevier, c2013.
- 14 Martínez LJ. Cómo buscar y usar información científica: Guía para estudiante universitarios. Santander: Universidad de Cantabria; 2016. [citado 2017 Feb 13]. Disponible en: [Como_buscar_usar_informacion_2016.pdf](#).
- 15 Molina Mula, J. Fuentes de Información Científica en Ciencias de la Salud. En: Jesús Molina e Inma Riquelme (Coord). Nuevas Tecnologías en Rehabilitación. Enfo Ediciones: Madrid. 2016. ISBN: 978-84-16191-69-

Altres recursos

Normativa per a l'elaboració i avaluació dels treballs de fi de grau de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia . (Disponible als espais d'Aula Digital).

